

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๒๓.๓/ ๒๕๖๖

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ชักซ้อมการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีนครสกลนคร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสกลนคร ที่ สน ๐๐๒๓.๓/๒๓๐๗๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๘๐
ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดได้แจ้งว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ถือปฏิบัติ โดยข้อ ๗ ได้ชักซ้อมการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดการเรียนการสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียนการสอน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีพัฒนาการสมบูรณ์ และพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้เป็นสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาและดูแลเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ จึงได้กำหนดนโยบายในเรื่องการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้จังหวัดสามารถนํานโยบายการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปดำเนินการประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเพื่อให้เป็นตามนโยบาย นโยบายดังกล่าว จึงขอชักซ้อมการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับเทศบาลนครสกลนครให้ดำเนินการ เช่นเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนพล โพธิ์สุริย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๔๒๗๑ ๕๑๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๕๐

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ชักข้ออมการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๔๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ตามที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้ชักข้ออมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ถือเป็นปฏิบัติโดยข้อ ๗ ได้ชักข้ออมการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยขอความร่วมมือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดการเรียนการสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียนการสอน รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศมีนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย และพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาและดูแลเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ จึงได้กำหนดนโยบายในเรื่องการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้จังหวัดสามารถนํานโยบายการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปดำเนินการประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว จึงขอชักข้ออมการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. การขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด เปิดการเรียนการสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียนการสอน นั้น มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑.๑ เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบท. ถือเป็นสถานศึกษา ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๑๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเป็นการจัดการศึกษานอกระบบ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องรูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถกำหนดระยะเวลาของการจัดการศึกษาให้ไม่มีการปิดการเรียนการสอนได้ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑.๒ เพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนา และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม โดยไม่ขาดช่วง เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัยครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยสอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๓ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการดูแลเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการดูแลบุตรหลาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในท้องถิ่นที่ต้องการให้มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถดูแลบุตรหลานของประชาชนในพื้นที่ที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ เพื่อแบ่งเบา ภาระของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการเลี้ยงดูบุตรหลานเมื่อต้องออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัว และลด ปัญหาเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่ไม่ได้รับการดูแลพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามวัย

๑.๔ เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวัน และงบประมาณค่าอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง แยกเป็น

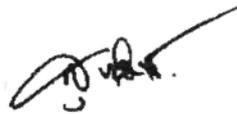
๑.๔.๑ ค่าอาหารกลางวัน ปีงบประมาณละ ๒๕๕ วันๆ ละ ๒๐ บาท ต่อคน

๑.๔.๒ ค่าอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ปีงบประมาณละ ๒๖๐ วันๆละ ๗.๓๗ บาทต่อคน ซึ่งเพียงพอสำหรับการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ทั้งปีงบประมาณ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจึงควรใช้จ่ายงบประมาณรายการดังกล่าวให้เกิดความคุ้มค่า และใช้งบประมาณครบถ้วนตามที่ ได้รับการจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับประทาน อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน ๕ หมู่ เป็นประจำ ครบตาม จำนวนวัน

๒. ขอให้จังหวัดประสานและชี้แจงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด เพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของนโยบายการกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กดังกล่าว และพิจารณาดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘

ด้านศึกษา

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๓๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้องจัดการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตามมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ ได้แก่ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีความพอเพียง เป็นต้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ทราบปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวันของเด็กที่ส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง จัดให้มีกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวัน ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมสวดมนต์ ไหว้พระ ในตอนเช้าหน้าเสาธง และอาจจัดให้มีกิจกรรมสวดมนต์และนั่งสมาธิ ทุกวันศุกร์ก่อนกลับบ้าน (สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นับถือศาสนาอื่นๆ ให้จัดกิจกรรมตามหลักศาสนาของตนเอง)

๑.๒ กิจวัตรการเข้าแถวรอคอยตามลำดับก่อนหลังเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าแถวเพื่อรับอาหารเสริม (นม) โรงเรียน การรับประทานอาหารกลางวัน หรือการเข้าแถวเพื่อเดินทางไปทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กรู้จักการรอคอย มีความอดทน อดกลั้น และรู้จักมารยาททางสังคม เป็นต้น

๑.๓ การให้เด็กได้รับผิดชอบด้วยตนเอง เช่น การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การรับประทานอาหารเช้าด้วยตนเองจนหมด การเก็บภาชนะอาหารด้วยตนเองหลังจากรับประทานอาหารเช้า เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติได้เป็นกิจวัตรประจำวัน โดยไม่ต้องมีใครบอก

๑.๔ การให้เด็กได้รับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น การให้เด็กช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อเลิกใช้ การรดน้ำเมื่อใช้ห้องน้ำห้องส้วมเสร็จ การใช้น้ำตามความจำเป็น และปิดก๊อกน้ำเมื่อเลิกใช้ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเองในการรับผิดชอบต่อส่วนรวม

/๑.๕ กิจกรรม...

๑.๕ กิจกรรมที่สอนการปฏิบัติตามมารยาทของสังคม เช่น การไหว้และสวัสดีผู้ใหญ่ การพูดสุภาพ การยกมือและรอให้ได้รับอนุญาตก่อนพูด การก้มหลังเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ การขอบคุณ เมื่อผู้อื่นช่วยเหลือหรือให้ของ เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังการปฏิบัติตามมารยาทของสังคมที่ดีให้กับเด็ก

๑.๖ การจัดกิจกรรมการทิ้งขยะและการคัดแยกขยะ เพื่อสอนให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในการทิ้งขยะให้ถูกที่ และถูกต้องตามประเภทของขยะ

๑.๗ กิจกรรมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การสอนเด็กปลูกต้นไม้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การไม่ทำลายต้นไม้ เป็นต้น เพื่อสอนให้เด็กมีจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อม

๑.๘ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเด็ก คือ ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ดูแลเด็กต้องจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทั้งวัสดุสิ่งของและการเตรียมพื้นที่เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้ เป็นการควบคุมสถานการณ์ ไม่ใช่ควบคุมเด็ก ด้วยการจัดโครงสร้างของสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก จัดวางในระดับสายตาเด็ก จัดทำสัญลักษณ์เพื่อช่วยให้เด็กหยิบใช้ และจัดเก็บของเข้าที่ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมที่จัดควรมีระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และปลอดภัยอยู่เสมอ เด็กจะเห็นแบบอย่างของความมีระเบียบเรียบร้อยและเรียนรู้จากการเลียนแบบครู

๒. เรื่องการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย เนื่องจากรายงานทางวิชาการ พบว่า กลุ่มเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่เสียชีวิตจากการจมน้ำ มักเกิดจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่มีรั้วรอบแหล่งน้ำ เพื่อแบ่งแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ การจัดให้มีพื้นที่เล่นที่ไม่เหมาะสมให้แก่เด็ก และการที่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก และเด็กไม่มีความรู้ในการกั๊กชีพ/ปฐมพยาบาลผิวดิน เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการบรรจุเรื่องการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง โดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดแนวทางการสอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง หมายถึง สอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือ

๒.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปลงในน้ำ

๒.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปลงในแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบอล ตุ๊กตา ของเล่น หรือสิ่งของต่างๆ

๒.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ

รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย เช่น จัดการแหล่งน้ำเสี่ยงที่อยู่ภายในอาคาร ได้แก่ ห้องน้ำ หรือบริเวณโดยรอบ เช่น ฝักglobแหล่งน้ำที่ไม่ใช้งาน เหน้ที่ห่างจากภาชนะที่ไม่ใช้งาน สร้างรั้วกัน/ล้อมรอบแหล่งน้ำ และมีพื้นที่สำหรับเด็กเล่น เช่น คอกกั้นเด็ก รั้วกัน เพื่อแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ หรือลดความเสี่ยงในการเข้าถึงแหล่งน้ำได้ง่าย เป็นต้น

๓. การพัฒนาภาษาอังกฤษในเด็กปฐมวัย เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากในสถานการณ์ที่ประเทศกำลังก้าวเข้าสู่การพัฒนาในระดับสากล และเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อพัฒนาคนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการให้เด็กไทยสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้ง ผลการวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการพบว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้รวดเร็วและเกิดประสิทธิผลสูงกว่าวัยอื่นๆ จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษ โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างน้อย ๓ ครั้ง ต่อ ๑ สัปดาห์ เป็นประจำทุกสัปดาห์

๔. การจัดกิจกรรมธรรมศึกษาในเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยอาจเชิญพระสงฆ์ในพื้นที่มาสอนธรรมศึกษาอย่างง่ายๆ ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เดือนละ ๑ ครั้ง และครูผู้ดูแลเด็กหรือผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กด้วยตนเองสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นประจำทุกสัปดาห์

๕. การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ในขณะที่เดียวกันต้องมึสำนึกในคุณธรรม และมีความรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้สมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ ซึมซับ หลักการคิดดังกล่าวจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้อย่างดี ผ่านการปลูกฝังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก และสภาพแวดล้อม ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดมาตรฐานสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กวัย ๓ - ๖ ปี ในมาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ โดยประกอบด้วย ๓ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ๑) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒) มีวินัยในตนเอง ๓) ประหยัดและพอเพียง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กปฐมวัยทุกคนสามารถทำได้ จึงขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยครูผู้ดูแลเด็กสามารถออกแบบแผนการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ สอดแทรกหลักแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงไปในตารางกิจกรรมประจำวัน โดยคำนึงถึงบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน ใช้วัสดุในท้องถิ่นมาประกอบการทำสื่อกิจกรรมการเรียนรู้ และคำนึงถึงเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังในเรื่องความพอเพียงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖. การจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดให้มีมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้พิจารณาจากสภาพอาคารและขนาดพื้นที่ห้องเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุมหนังสือดังกล่าว ใช้สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ครูผู้ดูแลเด็กต้องจัดกิจกรรมในมุมหนังสือเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ในรูปแบบการจัดหาหนังสือนิทาน หนังสือภาพ หรือสมุดภาพ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในมุมหนังสือดังกล่าว ควรประกอบด้วย

- ๖.๑ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ พร้อมภาพ
- ๖.๒ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ๖.๓ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน เป็นต้น
- ๖.๔ สมุดเขียนหนังสือกลับบ้าน
- ๖.๕ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ๖.๖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเพลง สำหรับเปิดเสียงนิทานพร้อมหนังสือนิทาน

เป็นต้น

๗. การกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

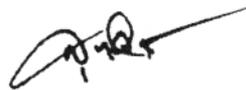
เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรา ๑๘ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ปีงบประมาณละ ๒๔๕ วันๆ ละ ๒๐ บาทต่อคน ซึ่งเพียงพอสำหรับการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ทั้งปีงบประมาณ ดังนั้น เพื่อให้ระยะเวลาจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อีกทั้งยังเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน รวมทั้งเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณค่าอาหารกลางวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๒๔๕ วัน มีประสิทธิภาพ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้จ่ายงบประมาณอย่างครบถ้วนตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรร จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดการเรียนการสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียนการสอน

๘. การตรวจติดตามผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระจายตัวอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ และมีจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานในระดับส่วนกลางไม่สามารถตรวจติดตามผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการตรวจติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ จึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ สั่ง ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้ติดตาม ตรวจสอบ หรือสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด เพื่อรับทราบสภาพปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากส่วนราชการในพื้นที่หรือในระดับส่วนกลาง เพื่อเป็นการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพสูงขึ้น โดยขอให้จังหวัดรายงานผลการติดตามดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘